

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

16 Irodalmi vita
a közönség részvételével

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fölérti fiókjában irodalmi ankétot rendeznek és a nemrég megindult olvasómozgalomba kapcsolódva Illés Béla «Kárpáti rapszódia» című nagysikerű, népszerű regénytrilógiáját ismertetik ma a közönséggel. Az érdeklődők körében képviselve volt a kerület minden rétege. Volt ott hajógyári munkás, textilgyári dolgozó, tanár, diák, öreg nyugdíjas és különösen nagy számban jöttek el az irodalmi estre Óbuda aszszonyai. Sokan magukkal hozták kisgyermeküket is, ölkübe ülteték és a kicsinyek örvendezve tapsolták a kórus énekét, a fiatalok szavatait.

Az első óbudai irodalmi ankét fényét és jelentőségét emelte az előljáróság férfi és női énekarának szereplése *Borvendég* Béla elszavalta Ady: Magyar Jakubinusok dalát, *Gagy* Ida tanítónőképzős pedig Kucka Péter: *A kölcsönös vágy* című költeményét adta elő. A kis műsor után került sor az irodalmi ankétra.

VITA ILLÉS BÉLA
REGÉNYERŐL

Dömösör Tekla dr. tette fel a kérdést: ki olvasta már Illés Béla Kárpáti rapszódiaját? A hallgatóság között többen akadnak, akik már ismerték a kitűnő könyvet. Az előadónő mindenekelőtt néhány szóval ismertette az olvasómozgalom jelentőségét:

— Emlékezzünk diákkorunkra. Az iskolában voltak kötelező olvasmányok, amelyeket a diákok éppen azért nem olvastak el, mert kötelezőek voltak. Itt olyan gyönyörű irodalmi művekkel ismertetjük meg a közönséget, olyan érdekfeszítő, mai könyvekkel, amelyeket senki sem tud letenni kezéből, amíg végig nem olvassa.

E rövid bevezető után az előadónő rátért a regénytrilógia ismertetésére. Vázolta a regény miliójét, figuráit, ismerte le *Beregszászt*, ahonnan a történet meséje kiindult. Elmondotta, miként mentek tönkre a parasztok, amikor a finánckapitalizmus erre a környékre is kinyújtotta csápjait. Beszél a mesterségesen felidézett nemzetiségi harcokról, a diákjait botoszó tanftóról. Majd végigvezet a hallgatóit a könyv további fejezetein, a világháború és a forradalom eseményein. Egy ma élő Mkszázhoz hasonlította a könyv szerzőjét, aki anekdotákkal bőségesen fűszerezett szép magyar nyelven írta meg ezt a regényt, amely nemcsak a magyar olvasók előtt, hanem

már ezt megelőzően a Szovjet-unióban is rendkívül nagy sikert aratott.

Az előadás után sorra jelentkeztek a hozzászólók és érdekes, hogy főleg a női hallgatóság köréből hangzott el számos érdekes megjegyzés.

BESZÉLNEK AZ OLVASÓK

Fleischmann Jenőné különösen az ragadta meg, hogy a regény milyen nagy szeretettel formálja meg a benne szereplő proletáralakokat. Megállapította, hogy a könyv hűen képviseli a szocialista realizmus irányzatát.

Nagyon érdekes volt *Török* Noémi egyetemi hallgató hozzászólása.

— Ha valaki olvas egy könyvet, — mondotta — igyekszik az eseményeket, az alakokat a mai időkre vonatkoztatni. Én úgy találom, hogy a Kárpáti rapszódia története és alakjai sokban hasonlítanak a Rajk-ügyhöz és annak szereplőjéhez. A regény folyamán sokszor találkoztunk *Dudicsoc*-sal, a görögkeleti pappal, aki megfordult Párizsban és mindenütt, mint a reakciócsók lakója szerepel. Világcsavargó, bérenc, ügynök, aki elárulta hazáját, népét egypár fillérért. A regény rávilágít a kizsákmányoló osztályra, amelynek érdeke fűződik ahhoz, hogy egymásra uszítsa az egyébként békésen együttélő népeket. Ebből a regényből kivilágosodik mindenki hő vágya, ami a Szovjetunióban már valósággá vált: a Szabadság. Ez az a könyv, amely az igazat mondja el nekünk.

Irányt Lujza, fővárosi tisztviselő, hozzászólásában arra a sok tanulságra utalt, amelyet Illés Béla regényéből meríthetünk.

Végül *Bihari* Mór szólt fel és a regény illusztrálására, annak szerzőjét, mint embert ismerte. Elmondta, miként propagálta Illés Béla a Szovjetunióban a magyar kultúrát, a magyar irodalmat, miként fogott fegyvert, amikor harcolni kellett a szabadságért, hogyan kutatta fel és mentette meg Voronyezsnél a magyar sebesülteket, hogyan harcolt Budapest felszabadításáért és miként segítette megmennteni az éhezéstől a felszabadult magyar főváros népét, elsősorban az ifjakat, a művészeket.

A hallgatóság hálás tapsokkal jutalmazta az előadást és a színvonalas hozzászólásokat. Az előadás végén sokan vérték a könyvtárfiók vezetőjét, szerezze be minél több példányban Illés Béla műveit és rendezzenek minél sűrűbben ilyen irodalomismertető összejöveteleket.

Magyar Nemzet